

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

22.11.2010

B7-0627/2010

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti

YK:n turvallisuusneuvoston Naiset, rauha ja turvallisuus
-päätöslauselman 1325 (2000) kymmenvuotispäivästä

Charles Tannock
ECR-ryhmän puolesta

RE\840486FI.doc

PE450.463v01-00

Euroopan parlamentin päätöslauselma YK:n turvallisuusneuvoston Naiset, rauha ja turvallisuus -pätöslauselman 1325 (2000) kymmenvuotispäivästä

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevat YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat 1325 (2000) ja 1820 (2008) sekä naisiin ja lapsiin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan torjumista aseellisissa konflikteissa koskevan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1888 (2009), jossa korostetaan jokaisen valtion vastuuta siitä, että rankaisemattomuus lopetetaan ja että syytteitä nostetaan niitä vastaan, jotka ovat syyllistyneet sotarikoksiin ja rikoksiin ihmisyyttä vastaan, mukaan lukien naisiin ja tyttöihin kohdistuva seksuaalinen tai muu väkivalta,
 - ottaa huomioon sukupuolten tasa-arvosta kehitysyhteistyössä laaditun EU:n neuvoston toimintasuunnitelman, jolla on määrä varmistaa, että sukupuolten tasa-arvo valtavirtaistetaan kaikessa EU:n kumppanimaiden kanssa tekemässä työssä,
 - ottaa huomioon, että maaliskuussa 2010 nimitettiin YK:n pääsihteerin erityisedustaja, jonka tehtävänä on käsitellä aseellisissa konflikteissa esiintyvää seksuaalista väkivaltaa,
 - ottaa huomioon joulukuussa 2008 hyväksytyn neuvoston asiakirjan, joka koskee YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 1325 ja 1820 toteuttamiseen EU:ssa sovellettavaa kattavaa lähestymistapaa, ja joulukuussa 2008 hyväksytyn operatiivisen asiakirjan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325, sellaisena kuin se on vahvistettuna YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmalla 1820, toteuttamisesta ETPP:n yhteydessä sekä syyskuussa 2006 hyväksytyn neuvoston asiakirjan ihmisoikeusnäkökohtien sisällyttämisestä ETPP:n toimiin,
 - ottaa huomioon 7. lokakuuta 2010 antamansa päätöslauselman ihmisoikeuksien ja oikeusjärjestyksen suojelun puutteesta Kongon demokraattisessa tasavallassa,
 - ottaa huomioon YK:n uuden tasa-arvoyksikön (UN Women),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että tänä vuonna juhlistetaan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 kymmenvuotispäivää ja että se oli ensimmäinen päätöslauselma, jossa käsiteltiin aseellisten konfliktien suhteetonta ja erikoislaatuista vaikutusta naisiin ja kytkettiin naisten konflikteista saamat kokemukset kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseen kattaen samalla osallistumisen, suojelun, ennaltaehkäisyä, avustuksen ja jälleenrakentamisen,
- B. ottaa huomioon 25. marraskuuta vietettävän, naisiin kohdistuvan väkivallan torjunnan kansainvälisen teemapäivän,

- C. toteaa, että turvallisuusneuvoston päätöslauselmat 1820, 1888 ja 1889 vahvistavat ja täydentävät päätöslauselmaa 1325 ja että nämä neljä päätöslauselmaa on katsottava naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskeviksi sitoumuksiksi,
- D. toteaa, että näiden sitoumusten täyttäminen on kunkin YK:n jäsenvaltion yhteinen huolenaihe ja vastuukysymys riippumatta siitä, ovatko ne konfliktimaita, avunantajamaita tai muita; korostaa tässä yhteydessä joulukuussa 2008 hyväksyttyjä EU:n suuntaviivoja naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ja kaikkinaisen naisten ja tyttöjen syrjinnän torjunnasta sekä EU:n suuntaviivoja lapsista aseellisissa konflikteissa ja katsoo näiden olevan vahva poliittinen signaali siitä, että nämä asiat ovat unionin painopisteitä,
- E. katsoo, että Euroopan parlamentin olisi seurattava, miten unionin ulkoisessa toiminnassa toteutetaan kattavaa lähestymistapaa ja sukupuolten tasa-arvosta ja naisten vaikutusvallan lisäämisestä annettavaa toimintasuunnitelmaa sekä naisiin ja lapsiin kohdistuvan väkivallan torjunnasta annettuja suuntaviivoja,
- F. katsoo, että unionin olisi huolehdittava naisten osallistumisesta konfliktien ehkäisyyn, kriisinhallintaan, rauhanneuvotteluihin ja konfliktien jälkeisiin työvaiheisiin, kuten sodan jälkeisen jälleenrakennuksen suunnitteluun,
- G. korostaa, että on tärkeää ottaa mukaan keskusteluihin naiset ja sukupuolisen väkivallan ja syrjinnän uhrin konfliktialueilla, jotta voidaan käsitellä sitä, miten voidaan parantaa konfliktialueiden naisten mahdollisuuksia päästä työmarkkinoille ja saada koulutusta ja tietoa ja miten tällaisilla operaatioilla voidaan edistää naisten emansipaatiota heidän pitkän aikavälin suojelunsa tukemiseksi,
- H. toteaa, että raiskaukset ja seksuaalinen orjuus osana laajamittaista ja systemaattista toimintaa on tunnustettu Geneven yleissopimuksessa sotarikoksiksi ja rikoksiksi ihmisyyttä vastaan; toteaa, että raiskaukset on nyt tunnustettu myös joukkotuhonnaksi, jos niiden tarkoituksena on tuhota kohderyhmä osittain tai kokonaan; katsoo, että unionin olisi tuettava toimia, joiden tarkoituksena on lopettaa naisiin ja lapsiin kohdistuviin rikoksiin syyllistyneiden rankaisemattomuus,
- I. toteaa, että Euroopan ulkosuhdehallinnon perustamisen olisi edistettävä turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 1325 ja 1820 täytäntöönpanoa sekä sisäisen rakenteen että ulkoisten toimien ja toimintalinjojen osalta,
- J. toteaa, että EU on hyväksynyt tärkeitä asiakirjoja turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 1820 ja 1325 täytäntöönpanosta,
- K. ottaa huomioon, että vuosi 2010 on myös vuosituhannen kehitystavoitteiden kymmenvuotistarkistuksen vuosi,
- L. toteaa, että vain pieni osa unionin jäsenvaltioista on laatinut kansallisen toimintasuunnitelman turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 täytäntöönpanoa varten,
1. korostaa, että turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 kymmenvuotispäivän olisi toimittava uutena pontimena sen täytäntöönpanolle, jonka edistäminen ei onnistu ilman korkeimpien tasojen poliittista johtajuutta ja ilman lisäresursseja; suosittelee painokkaasti,

että tätä kysymystä käsitellään asianmukaisesti tarkasteltaessa parhaillaan uudelleen EU:n ihmisoikeuspolitiikkaa ja laadittaessa kattavaa ja maakohtaista ihmisoikeusstrategiaa ja arvioitaessa EU:n suuntaviivoja naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ja kaikkinaisen naisten ja tyttöjen syrjinnän torjunnasta ja EU:n suuntaviivoja lapsista aseellisissa konflikteissa;

2. kehottaa osoittamaan erityisiä taloudellisia, henkilö- ja organisaatioresursseja naisten osallistumiseen ja sukupuolinäkökohtien valtavirtaistamiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla; edellyttää, että poliisi- ja sotilasoperaatioihin sekä oikeuslaitosta ja oikeusvaltion periaatteita koskeviin operaatioihin ja rauhanturvaoperaatioihin otetaan enemmän naisia; kehottaa unionin jäsenvaltioita tukemaan aktiivisesti naisten osallistumista kahden- ja monenvälisiin suhteisiin, joita valtioilla on unionin ulkopuolisiin maihin ja järjestöihin;
3. pitää Euroopan ulkosuhdehallinnon perustamista ainutlaatuisena tilaisuutena vahvistaa EU:n roolia turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 1820 ja 1325 täytäntöönpanossa;
4. kehottaa korkeaa edustajaa / komission varapuheenjohtajaa ja unionin jäsenvaltioita sisällyttämään kaikkiin YTPP:tä koskeviin neuvoston päätöksiin ja operaatioiden valtuuksiin viittauksen turvallisuusneuvoston päätöslauselmiin 1820 ja 1325 sekä toimintasuunnitelman siitä, miten pannaan täytäntöön naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevat näkökohdat; kehottaa korkeaa edustajaa / komission varapuheenjohtajaa, unionin jäsenvaltioita ja edustustojen päälliköitä sisällyttämään kaikkiin operaatioihin paikallisten naisjärjestöjen kuulemisen ja niiden kanssa tehtävän yhteistyön;
5. edellyttää sellaisten asianmukaisten julkisten kantelumenettelyjen käyttöön ottamista, joilla helpotettaisiin erityisesti seksuaalisesta ja sukupuoleen perustuvasta väkivallasta ilmoittamista; kehottaa korkeaa edustajaa / komission varapuheenjohtajaa sisällyttämään kuuden kuukauden välein annettaviin YTPP-operaatioiden arviointeihin yksityiskohtaisen selvityksen naisista, rauhasta ja turvallisuudesta;
6. muistuttaa Itä-Kongon kaivosalueella 30. heinäkuuta–4. elokuuta tehdystä joukkoraiskauksesta sekä siitä, että Itä-Kongossa raportoitiin viime vuonna vähintään 8 300 raiskauksesta ja että vuoden 2010 alkuneljänneksellä raportoitiin ainakin 1 244 naisen raiskauksesta, mikä tarkoittaa keskimäärin 14:ää raikausta päivässä; kehottaa kumpaankin Kongon demokraattisessa tasavallassa toteutettavaan EU:n operaatioon, EUPOL ja EUSEC, osallistuvia ottamaan sukupuoleen perustuvan väkivallan torjunnan ja naisten osallistumisen keskeiseksi painopisteeksi pyrittäessä Kongon turvallisuusalan uudistamiseen;
7. korostaa, että – järkyttävää kyllä – raikausta ja seksuaalista hyväksikäyttöä käytetään sota-aseena vihollisen nöyryyttämiseksi ja heikentämiseksi psykologisesti ja että sen seurauksena uhreja usein myöhemmin leimataan, torjutaan ja kohdellaan kaltoin ja he voivat harvoin saada suojelua ja psykologista ja lääkintähoitoa sekä oikeussuojakeinoja, joita he tarvitsevat voidakseen helposti sopeutua kansalaisyhteiskuntaan konfliktin jälkeen, minkä vuoksi tämä rikos on erityisen törkeä;

8. korostaa, että on tärkeää, että EU nimittää YTPP-operaatioihin enemmän naispuolisia poliiseja ja sotilaita; katsoo, että mallina voidaan käyttää Liberiaan lähetettyjen YK:n rauhanturvajoukkojen naispoliisikiintiötä;
9. toteaa, että tarpeen laatia siviili- ja sotilasoperaatioissa toimivalle EU:n henkilöstölle menettelysäännöt, joissa seksuaalinen hyväksikäyttö kielletään rikollisena käytöksenä, jolle ei ole perusteluja;
10. kehottaa panemaan turvallisuusneuvoston päätöslauselmat 1325 ja 1820 täytäntöön EU:n maakohtaisissa strategia-asiakirjoissa; kehottaa korkeaa edustajaa / komission varapuheenjohtajaa ja kehitysyhteistyöstä, laajentumisesta ja humanitaarisesta avusta vastaavia komission jäseniä ottamaan naiset, rauhan ja turvallisuuden kiinteäksi osaksi ulkoisten rahoitusvälineiden, kuten demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen (EIDHR), teollistuneiden ja muiden korkean tulotason maiden ja alueiden kanssa tehtävän yhteistyön rahoitusvälineen (ECI), liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA) ja erityisesti kehitysyhteistyön rahoitusvälineen (DCI) ja vakautusvälineen, suunnittelua ja ohjelmointia;
11. korostaa, että komission olisi helpotettava pienten kansalaisjärjestöjen tuensaantia demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevasta eurooppalaisesta rahoitusvälineestä (EIDHR); palauttaa mieliin, että monille pienille naisjärjestöille hakumenettely on byrokraattinen este;
12. kehottaa kehitysyhteistyöstä vastaavaa komission jäsentä tukemaan naisjärjestöjen konfliktialueilla tekemää työtä; kehottaa korkeaa edustajaa / komission varapuheenjohtajaa hyödyntämään vakautusvälineen pitkän aikavälin komponenttia ja myöntämään sen avulla tukea naisten osallistumiselle rauhaa, turvallisuutta ja sovinnontekoa koskeviin prosesseihin ja kohdentamaan määrärahoja naisia, rauhaa ja turvallisuutta varten kaikissa vakautusvälineen 3 artiklan mukaisesti rahoitettavissa lyhyen aikavälin toiminnaissa;
13. katsoo, että EU:n edustustojen olisi tiedotettava kansalaisyhteiskunnan järjestöille, kuten paikallisille naisjärjestöille, toiminnastaan konfliktialueilla ja kuultava kansalaisyhteiskunnan järjestöjä politiikkaa suunniteltaessa;
14. kehottaa lisäämään välittömästi naisten osallistumista kaikissa konfliktin ratkaisuun tähtäävissä aloitteissa, myös välittäjinä ja neuvottelijoina sekä konfliktin ratkaisutoimenpiteiden täytäntöönpanotoiminnaissa;
15. kehottaa korkeaa edustajaa / komission varapuheenjohtajaa järjestämään vuosittaisen teemaviikon, jonka aikana naisjohtajia kuullaan ja joka voisi täydentää YK:n naisia ja rauhaa koskevaa maailmanlaajuista avointen ovien päivää ja jonka jälkeen EU:n edustustot voisivat antaa kertomuksia ja harjoittaa seuranta;
16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, seksuaalista väkivaltaa aseellisten konfliktien yhteydessä käsittelevälle YK:n erityisedustajalle ja YK:n uuden tasa-arvoyksikön (UN Women) vastanimetylle johtajalle.